

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання
23 жовтня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

*Стенограма пленарного засідання
23 жовтня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 23 жовтня 2025 року)

Частина п'ятнадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу»	...8
Голосування пропозиції про запрошення Директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса С.Ю. та керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури України Клименка О.В. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 24 жовтня 2025 року для надання інформації	...12
Внесення змін до статті 25 Закону України «Про дорожній рух» щодо паркування транспортних засобів, якими керують водії, які перевозять дітей віком до трьох років та які мають відповідний розпізнавальний знак на транспортному засобі»	...12
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо спрощення оформлення первинних документів з надання послуг»	...17
Направлення на повторне перше читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів»	...23

Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» щодо врегулювання деяких питань, пов'язаних із оформленням документів, що посвідчують особу громадянина України»	...28
Ратифікація Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності	...33
Прийняття з урахуванням пропозицій комітету Постанови Верховної Ради України «Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та щодо використання території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»	...38
Голосування пропозиції про включення до порядку денного пленарного засідання, розгляд та прийняття рішення щодо проекту Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 13707) на пленарному засіданні Верховної Ради України 23 жовтня 2025 року	...40
Прийняття з урахуванням пропозицій комітету Постанови Верховної Ради України «Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України «Про здійснення підготовки деяких питань щодо захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» щодо координації реалізації політики захисту прав постраждалих»	...40

Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:

«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо організаційних засад здійснення підтримки в аграрному секторі» (реєстр. № 13202-1 від 07.05.2025)»	...45
«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» (реєстр. № 11377 від 24.06.2024)»	...49
Заява депутатської фракції «Слуга народу»	...55

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
23 жовтня 2025 року, 10 година 14 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Мені кажуть, що зараз повітряна тривога. Підтвердіть інформацію на табло, будь ласка.

Шановні колеги, в Києві оголошено повітряну тривогу. Прошу всіх пройти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на ваших робочих місцях. Пленарне засідання буде продовжено через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поінформуйте, чи пройшло вже 15 хвилин після завершення повітряної тривоги. Пройшло. Добре.

Шановні народні депутати, завершилася повітряна тривога, і відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Але я нагадую, що в разі нової повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів України: Вікторії Олександрівни Кінзбурської, фракція «Слуга народу», Вікторії Петрівни Сюмар, фракція «Європейська солідарність» і Олександра Сталіноленовича Качного, група «Платформа за життя та мир» (*Оплески*). Давайте привітаємо наших колег, побажаємо їм міцного здоров'я, натхнення та плідної роботи на благо нашої держави. Вітаємо, колеги!

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, сьогодні триває 1338-а доба повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Ворог продовжує завдавати ударів по наших містах і селах, цілеспрямовано руйнує критичну та цивільну інфраструктуру. Ракети і дрони щодня атакують мирні населені пункти України, забираючи життя, руйнуючи домівки, лікарні, школи та дитячі садки. Попри всі втрати, важкі випробування українці не лише тримаються, а й працюють, борються, відновлюють і допомагають одне одному. Разом ми щодня захищаємо право України на життя, свободу та незалежність.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять наших героїв, які віддали найдорожче – своє життя в боротьбі за суверенітет і незалежність нашої держави, а також усіх невинних мирних людей, які загинули внаслідок цієї російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Прошу народних депутатів сідати.

Шановні колеги, перед тим як перейти до розгляду питань порядку денного, я хочу поінформувати вас, що сьогодні вранці, 23 жовтня, Європейський Союз остаточно затвердив 19-й пакет санкцій проти росії за письмовою процедурою. Давайте подякуємо нашим колегам з Європейського Союзу за підтримку України, а також незмінну позицію щодо санкційного тиску на російську федерацію *(Оплески)*.

Шановні колеги, ви знаєте, що прийшла ще одна звістка зі Сполучених Штатів Америки. Давайте подякуємо нашим американським партнерам і Президенту Трампу за введення його санкцій щодо нафтогазового та інших комплексів російської федерації. Я вважаю, що це правильний шлях наших партнерів. Дякуємо їм за підтримку *(Оплески)*.

Шановні колеги, прошу займати свої місця, тому що ми без виступів одразу переходимо до роботи. Сьогодні розглядатимуться дуже важливі проекти законів. Тому прошу вас відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного провести сигнальне голосування.

Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність вашої особистої картки в пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Також нагадую про необхідність одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Проголосували: за – 203, проти – 6, утрималися – 6. Все, як завжди. Демократія в силі.

Шановні колеги, перелік питань, схвалених на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Перше питання – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу» ([№ 12413](#)). Це друге читання.

Ми домовилися розглядати за такою процедурою. Замість своїх поправок буде виступ народного депутата В'ятровича, до 10 хвилин. Я думаю, ви вклатетеся в 2-3 хвилини. Далі – Крулько. Потім – Цимбалюк замість своїх поправок, до 5 хвилин. За ним – Разумков, до 3 хвилин, і голосуємо.

В'ятрович Володимир Михайлович, до 3 хвилин, а там вже як вклатетеся.

Увімкніть мікрофон народному депутату В'ятровичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! Почну з головного. Насамперед закликаю всіх підтримати цей важливий законопроект, який дозволить гідно перепоховати полеглих героїв, які захищали свободу і незалежність України.

Проект визначає всі необхідні процедури і джерела фінансування, щоб полеглих борців за нашу свободу, які поховані, наприклад, у місцях колишніх боїв, можна було з усіма почестями перепоховати в рідних містах і селах чи на Національному військовому меморіальному кладовищі. Це надзвичайно важливо.

Хочу закликати комітети, які опрацьовують законопроекти до другого читання, особливо такі чутливі, в подальшому уважно ставитися до редагування чинних законів і дотримуватися принципу «не нашкодь», щоб із законодавчого поля не випадали важливі норми. Скажімо, під час підготовки до другого читання цього проекту було загублено норму Закону «Про поховання та похоронну справу», яка дозволяє перепоховання визначних українців минулого за іншими, ніж зазвичай, процедурами. Норму, завдяки якій ми могли, наприклад, повернути на Батьківщину і перепоховати в Києві нашого визначного поета Олександра Олеся кілька років тому.

Щиро дякую членам Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, які почули наші застереження і оперативно скликали засідання, щоб повернути цю норму. Дякую всім, хто був причетний до цього. Сподіваюся, що сьогодні ми ухвалимо цей закон і дамо можливість гідно перепоховати і героїв нинішньої війни, що полягли за Україну, і тих, хто похований по світах, визначних українців, які чекають свого часу, щоб спочити в рідній землі. Ще раз закликаю підтримати цей важливий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, до 5 хвилин замість своїх поправок.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Справді, дуже важливий законопроект, і те, що до другого читання він став більш збалансованим, це заслуга і комітету, і всіх колег, які подавали свої поправки. Тема поховання і перепоховання сьогодні є актуальною, особливо під час такої великої війни за незалежність України. Цим законопроектом унормовано багато того, що до цього було не врегульовано законом, стосовно поховання, перепоховання героїв сьогодення, тих, які загинули за Україну під час цієї кровопролитної війни.

Також до другого читання вдалося врегулювати шляхом доповнення, хто має право бути похованим на Національному військовому меморіальному кладовищі. Дуже важливо, що нарешті це кладовище, як меморіальний комплекс, вже функціонує. Важливо, щоб і в інших населених пунктах згідно з цим законопроектом дотримувалися всі норми стосовно перепоховання, і про це говорив колега, який виступав переді мною.

Я впевнений, що всі присутні в залі підтримують цей законопроект, а наступним кроком має бути підготовка підзаконних нормативних актів Кабінетом Міністрів. Бо ця тема стосується не лише органів державної влади, а і органів місцевого самоврядування, щоб похоронна справа в Україні була в рамках чинного законодавства. Там йдеться також і про розцінки. Цим проектом закону, як на мене, ми поставили певні рамки регулювання, щоб ті, хто займається цим бізнесом, не зловживали на горі людей.

Користуючись нагодою, хочу зацентувати увагу також на родинях наших загиблих героїв. Бо насправді сьогодні є випадки, коли затримуються грошові виплати після смерті героїв і героїнь. Важливо, щоб Міністерство оборони, Кабінет Міністрів у цілому підходили фахово до кожного конкретного випадку, де є затримки з такими виплатами.

Верховна Рада України цього тижня внесла зміни до кошторису, тобто до бюджету на цей рік для сектору безпеки і оборони. Там закладені кошти на виплати героям, родинам загиблих героїв. Потрібно контролювати ці речі. Також у рамках підготовки проекту бюджету на наступний рік потрібно врахувати всі видатки, в тому числі щодо Міністерства у справах ветеранів і функціонування Національного військового меморіального кладовища, щоб там насправді було достатньо фінансування для виконання всіх видів робіт.

Фракція «Батьківщина» підтримувала цей законопроект у першому читанні. Ми подавали поправки і вдячні, що нашу позицію частково врахували. Закликаємо всіх проголосувати цей важливий законопроект, а Голову Верховної Ради України – його негайно підписати, для того щоб він якнайшвидше був втілений у життя.

Прошу колег підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Дмитро Олександрович Разумков, до 3 хвилин. Після цього 1 хвилину я надам Ганні Вячеславівні для відповіді на ці зауваження, і голосуємо.

Прошу народних депутатів врахувати цей час.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, виходить якось символічно, коли одразу після проекту бюджету, який ви проголосували вчора, розглядається проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу». Після того бюджету, який був проголосований вчора, це буде стосуватися країни, тому що в ньому немає того, що мало б допомогти Збройним Силам України, допомогти повернути наших біженців назад, немає того, що допомогло б відновити український бізнес, немає того, що допомогло б малозахищеним верствам населення, немає того, що повернуло б нашу молодь і допомогло б розвивати наші вищі. «Дякую» всім тим, хто вчора повернув фінансування партіям. Це 900 мільйонів гривень на газети, борди, ролики, партійні офіси. Я думаю, що люди вам подякують. Ви можете вийти на вулицю і запитати, як до цього ставляться люди.

Дякую всім тим, хто в цьому бюджеті заклав підвищення податків з OLX. Ви за це проголосували. Хочете зібрати 14 «ярдів» для того, щоб профінансувати Кабінет Міністрів, який коштує державному бюджету 13,5 мільярда гривень. Дякую вам за Офіс Президента. Вони не подякують вам, я це зроблю. Ви їм виділили 5,5 мільярда гривень: 1,5 мільярда – на Зеленського, ще 4 мільярда – на ДУС.

Дякую вам за телемарафон «Єдині новини», який не дивляться українці. На нього виділено 1,5 мільярда гривень, на стратегічні комунікації, яких ніколи не було – ще 4 мільярди. Просто вирішили створити ще одну додаткову статтю, щодо якої буде піаритися влада. Є багато інших речей, які не забули закласти до бюджету. Але забули закласти реальне підвищення виплат при народженні дитини. Тому що те, що пропонує уряд – 8 тисяч гривень, не в місяць – всього збільшення на 8 тисяч гривень, трохи менше 200 доларів, навряд чи якимось стимулюватиме людей збільшувати свої родини.

Ви не заклали туди реальне підвищення пенсій. Підвищення мінімальної пенсії на 234 гривні – це свинство або скотство. Я не знаю, як це називається, як це могли взагалі написати в проекті Державного бюджету на 2026 рік. Звісно, коли говорять про те, що в наступному році бюджет на 100 відсотків буде переглядатися і в цьому не бачать нічого страшного, я бачу, тому що бюджети і пишуться для того, щоб вони виконувалися, а не переглядалися, переписувалися і потім просто йшли в смітник, як і вся країна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надаю ще одну хвилину на відповіді на зауваження. Нагадую, що ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу» (№ 12413). Ганно Вячеславівно, до 1 хвилини – відповідь, і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів підготуватися.

БОНДАР Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 220, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дуже прошу підтримати цей законопроект. Його чекають родини наших загиблих героїв. Про що він? Ми чітко встановлюємо всі правові аспекти перепоховання загиблих осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, передусім у ситуації, коли нарешті ідентифіковані, встановлені загиблі особи, невпізнані останки яких поховані згідно із законом. Ми чітко визначаємо джерела фінансування. Ми усуваємо правову невизначеність. Ми говоримо, що перепоховання наших воїнів здійснюється коштом державного бюджету.

Ми відпрацювали з різними фракціями, групами, з членами інших комітетів (дякую їм за допомогу), і виправили всі зауваження, які у нас були: і стосовно воїнських почесностей, і стосовно можливості перепоховання видатних українців у майбутньому. Тому прошу підтримати цей законопроект, бо це дуже важливо сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ганно Вячеславівно.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення. Друзі, зараз будемо голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу» ([№ 12413](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому (*Шум у залі*).

Я мушу завершити прийняття закону. Це важливіше, ніж процедурні речі. Якщо я не завершу, закон не буде вважатися прийнятим. Шановні колеги, добре? Але процедура має йти по чергові. Не можна, не завершивши одну процедуру, почати іншу. Можна, але це буде погано.

Тепер я завершив одну процедуру, переходжу до іншої. З процедури – Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую, шановний пане Голово. Мені було б достатньо одного вашого слова, що ви мене почули. І все, я далі спокійно чекатиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас спробуй не почути.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все. Домовилися.

Друзі, у мене така пропозиція. Немає ніякої політики, немає нічого. НАБУ має подавати двічі на рік звіт до Верховної Ради України про свою роботу. Це аудит їхньої діяльності, письмовий звіт. Вони його подали. Але думаю, що і у вас, і у мене є питання щодо боротьби з корупцією і таке інше.

Пропоную на завтра, на 11 годину 30 хвилин, запросити Директора Національного антикорупційного бюро України і керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з доповіддю і письмовим звітом, аудитом діяльності НАБУ за останні пів року. Це не політика, а важливе питання боротьби з корупцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Це справді важливе питання, але я одразу поінформую вас. Оскільки ви озвучили, що звіт є окремою формою інформування народних депутатів, яка точно не охоплюється статтею 6 Регламенту, я не можу поставити це на голосування, тому що звіт розглядається за окремою процедурою. Я можу просто поставити на голосування пропозицію про запрошення, але без звіту. Звіту не може бути, бо це окрема процедура, яка виписана в Регламенті Верховної Ради.

Ставлю на голосування пропозицію Олексія Гончаренка про запрошення колег, яких він назвав, але без звіту, а просто з інформуванням.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні друзі, йдемо далі.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до статті 25 Закону України «Про дорожній рух» щодо паркування транспортних засобів, якими керують водії, які перевозять дітей віком до трьох років та які мають відповідний розпізнавальний знак на транспортному засобі» ([№ 12437](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 209.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова авторку законопроекту – народну депутатку України Володіну Дар'ю Артемівну. Будь ласка, до 2 хвилин.

ВОЛОДИНА Д.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Щиро радію, що маю таку змогу сьогодні представляти вашій увазі проект Закону «Про внесення змін до статті 25 Закону України «Про дорожній рух» щодо паркування транспортних засобів, якими керують водії, які перевозять дітей віком до трьох років та мають відповідний розпізнавальний знак» (№ 12437).

Я не займатиму багато вашого часу, але хочу сказати, що ми говоримо про складну демографічну ситуацію, про те, що ми маємо підтримувати українські родини, тож цей законопроект – це найменше, що ми можемо сьогодні зробити для них.

Під час роботи над цим проектом закону ми проводили власні соціальні дослідження, соціальні опитування і я можу щиро сказати, що люди підтримують цю ідею, чекають на впровадження цих норм. Адже кожна українська мама, кожен український тато, бабуся, будь-хто, хто перевозить маленьку дитину, розуміє і знає не з чуток, наскільки складно інколи знайти паркувальне місце для того, щоб комфортно і безпечно вивантажити візочок, дитину, потім поїхати. Це все дуже важливо.

Тож я щиро вдячна комітетові за оперативну роботу, колегам з усіх фракцій і груп, з якими ми вели перемовини впродовж цього тижня щодо підтримки даного законопроекту. Щиро сподіваюся, що цю вашу підтримку вже невдовзі побачить на табло вся країна. Підтримайте, будь ласка, законопроект, підтримайте українські родини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Савчук Оксану Василівну. Ознайомте з висновком комітету, будь ласка.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Добрий день, колеги! Комітет з питань транспорту та інфраструктури розглянув проект закону № 12437, який спрямований на

забезпечення комфорту та посилення безпеки водіїв, які перевозять дітей віком до трьох років, а також на сприяння розвитку системи паркування у країні.

Пропонується внести зміни до статті 25 Закону «Про дорожній рух», якими передбачено зобов'язати власників спеціально обладнаних чи відведених майданчиків для паркування забезпечувати у встановленому Кабінетом Міністрів порядку виділення та облаштування місць для паркування транспортних засобів, якими керують водії, що перевозять дітей віком до трьох років та які мають відповідний розпізнавальний знак на транспортному засобі. При цьому кількість паркомісць, призначених для паркування таких транспортних засобів, має бути не менше 5 відсотків від загальної кількості, але не менше одного місця. Звертаю вашу увагу, що ці паркомісця – це додаткові паркомісця до тих, які сьогодні існують для осіб з інвалідністю. Загалом це не менше 15 відсотків від загальної кількості паркомісць, але не менше двох місць, по одному місцю для кожної категорії.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило ряд зауважень, Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своєму висновку зазначив, що проект закону не суперечить Угоді про асоціацію. Також Комітет Верховної Ради України з питань бюджету зазначив, що це не матиме впливу на показники державного бюджету.

Комітет за результатами розгляду на своєму засіданні, ухвалив рішення прийняти даний законопроект за основу та в цілому. Сподіваюся, колеги, що в першому читанні ми зможемо проголосувати його та прийняти.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, єдине, що рішення комітету – за основу та в цілому, але я запитаю у вас, коли ми дійдемо до голосування.

Запрошую фракції і групи записатися для обговорення цього проекту закону: два – за, два – проти.

Слово надається Цабалю Володимирі Володимировичу, фракція «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Клименко Юлії. Ой, Сірко Юлії Леонідівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Сірко, вже не Клименко. Будь ласка, Юліє Леонідівно.

СІРКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція

«Голос». Колеги, про що цей законопроект? Цей законопроект про те, що тепер у нас на парковках, чи це приватні, чи це державні, буде виділено 5 відсотків паркувальних місць для батьків або бабусь, дідусів, родичів, які перевозять дітей до трьох років. Вони будуть, я сподіваюся, ширше, ніж стандартне паркомісце для того, щоб мама чи тато могли припаркуватися, спокійно винести коляску або крісло з дитиною з машини і безпечно перейти чи в торговий центр, чи в магазин, чи додому.

Ми, безумовно, підтримуємо цей законопроект у двох читаннях за основу та в цілому. Сподіваюся, що наше МВС розробить додаткові документи, постанови і накази, які дозволять дуже швидко зробити ці паркувальні місця, таким чином хоча б мінімально підтримавши комфорт і безпеку наших сімей. Але це не повинно бути зроблено за рахунок паркомісць для людей з інвалідністю. Ми наголошуємо на тому, щоб 10 відсотків паркомісць, які передбачені для людей з інвалідністю, залишалися і щоб люди з інвалідністю могли припаркуватися на своїх місцях.

На даний момент поліція, на жаль, не робить достатньо для того, щоб людей, які паркуються незаконно на паркомісцях для людей з інвалідністю, притягати до відповідальності. Я сподіваюся, що наступним кроком ми зробимо все, щоб ці паркомісця були доступні для людей з інвалідністю, на жаль, кількість яких дуже збільшується в нашій країні.

Дякую. Підтримуємо в двох читаннях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Ігор Негулевський наполягав, щоб я йому передав слово, то ж я скористаюся цією унікальною можливістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Негулевський. Ігорю, краще з трибуни, все-таки ви виступаєте від фракції. Будь ласка.

НЕГУЛЕВСЬКИЙ І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, давайте забезпечимо комфортом та посилимо безпеку водіїв, які перевозять дітей віком до трьох років, та підтримаємо законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, дійсно, це гарна ініціатива, яка на часі. Але хочу побачити контроль Верховної Ради, щоб все-таки вірно були відпрацьовані підзаконні акти. У чому вони полягають? Це аналогія з ознаками інвалідності. Якщо є знак на парковці, то й на транспортному засобі він повинен бути. А ми хотіли б побачити, який знак повинен бути на транспортному засобі щодо керування транспортним засобом особами з дітьми, які не досягли трирічного віку, і який знак повинен бути на паркувальних місцях.

Дякую вам велике.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сухов Олександр Сергійович, депутатська група «Довіра».

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Діти – це наше майбутнє. Законопроект, який ми зараз розглядаємо, направлений на покращення становища батьків із маленькими дітьми. Я неодноразово бачив, як складно молодим матерям і батькам паркуватися за кілометри від місця призначення, витягати з машини коляски і вкладати в них діточок. Забезпечення додаткових паркувальних місць для водіїв з дітьми до трьох років – це суттєвий крок у допомозі батькам, це ініціатива, яка знайде підтримку у всіх, хто знає, як складно бути батьками, особливо вперше.

Депутатська група «Довіра» підтримуватиме законопроект. Як я завжди зазначаю, ми підтримуємо всі соціальні ініціативи, всі законопроекти, які направлені на покращення добробуту українців. Тому голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович, 1 хвилина, і голосуємо. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, дуже важливо, щоб були паркувальні місця для родин. Головне, щоб це не була парковка біля ТЦК. Тому що, на жаль, ми знаємо випадки, коли батьки везли дитину, потім батька спіймали – і «бусифікація».

Тому я приніс таке маленьке дидактичне «посobie», щоб ви зрозуміли, що у нас відбувається. Це наш урок номер чотири: чому «бусифікація» – це погано. Дивіться, батько, до речі, наш виборець, ваш виборець, з вірогідністю 73 відсотки – виборець Зеленського, іде на роботу. ТЦК «бусифікували» людину, відправили на навчання. Людина немотивована – пішла в СЗЧ. Пішла в СЗЧ – гроші на вітер.

Ми спочатку витрачаємо мільярди на те, щоб «бусифікувати» людей, потім мільярди на те, щоб їх тренувати, потім це все – на вітер. Треба зупиняти цю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від художньо-літературного мистецтва прошу перейти до голосування. Прошу підготуватися до голосування, шановні колеги. Переходимо до прийняття рішень.

Шановні колеги, була пропозиція комітету проголосувати за основу та в цілому. Чи підтримуєте ви її? Є проти? *(Шум у залі)*.

Ні, дивіться... Пане Павлюк, давайте, щоб люди з дітьми мали можливість... Добре. Ви внесете свої поправки до інших проектів законів.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 25 Закону України «Про дорожній рух» щодо паркування транспортних засобів, якими керують водії, які перевозять дітей віком до трьох років та які мають відповідний розпізнавальний знак на транспортному засобі» ([№ 12437](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Я можу ставити на голосування в цілому? Дякую за розуміння. Максиме, дякую вам за розуміння.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 12437 в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо спрощення оформлення первинних документів з надання послуг» ([№ 14023](#)) та альтернативний до нього [№ 14023-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Колеги, потрібно 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Олександровича Гетманцева. Я так розумію, ви і від авторів, і від комітету – до 4 хвилин, але ознайомте з рішенням комітету.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми в комітеті розглянули цей законопроект і рекомендували прийняти його за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання. Законопроект достатньо простий, дуже позитивний. Йдеться про дерегуляцію бізнесу, ми прибираємо обов'язкові реквізити первинних документів, якщо про це домовляться сторони.

Про що йдеться? На сьогодні, чи хочуть сторони цього, чи ні, надання послуг оформлюється актом, який мають підписати обидві сторони. За великих обсягів операцій ці кіпи документів необхідно оформлювати в бухгалтерії, треба утримувати бухгалтерів, роздруковувати, підписувати, обмінюватися цими документами, втрачати, а потім знову відновлювати їх. У багатьох країнах світу від цього вже відмовилися. Водночас, з іншого боку, ми розуміємо, що в будь-яких відносинах є дві сторони – це замовник і виконавець, і тому за певних умов підпис на цьому документі може бути в інтересах замовника, і ми маємо його зберегти. Тому ми передбачаємо, що якщо сторони між собою в договорі домовляться про те, що факт надання послуг посвідчується не актом за двома підписами, а, наприклад, інвойсом за підписом лише виконавця, у цьому випадку для держави, для податкової, для розрахунків достатньо одного підпису і самого по собі інвойсу.

Мені здається, що ми дійшли консенсусу, бо у нас на рівні комітету була дуже палка дискусія між бізнесом, який, з одного боку, вимагав просто скасування будь-яких актів, з іншого боку, аби ці акти залишилися. Ми врешті віддали це на відкуп самого бізнесу, аби ті, хто здійснює діяльність, визначали обов'язкові документи, які посвідчують виконання тих чи інших послуг.

У нас ще залишилися до другого читання певні технічні питання щодо цього законопроекту. Я думаю, що ми їх доопрацюємо. Ми не просимо як комітет застосувати статтю 116 Регламенту щодо цього законопроекту і будемо тримати себе в рамках під час доопрацювання до другого читання. З урахуванням цього прошу підтримати проект закону, який спрямований на дерегуляцію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую заступника міністра економіки, довкілля та сільського господарства Циборта Олександра Сергійовича. Будь ласка. Ви – автор альтернативного законопроекту. Уряд, так.

ЦИБОРТ О.С., заступника міністра економіки, довкілля та сільського господарства України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації. Вітаю! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Урядом внесено на ваш розгляд законопроект, напрацьований спільно бізнесом та Міністерством фінансів, який спрямований на дерегуляцію та зменшення адміністративного навантаження на бізнес. Даний законопроект зареєстрований як альтернативний до проекту закону № 14023, внесеного вами. Законопроектом передбачається спрощення документального оформлення господарських операцій з постачання послуг, вартість яких була оплачена замовником у безготівковій формі. А саме зазначається, що первинний документ, який підтверджує постачання таких послуг, може не містити інформацію про посаду, прізвище, особистий підпис особи, відповідальної за здійснення такої господарської операції, сторони замовника послуги.

Варто зазначити, що проект закону стосується постачання послуг, що в розумінні Податкового кодексу означає будь-яку операцію, що не є постачанням товарів чи іншу операцію з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи, чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

Редакція проекту закону підготовлена за результатами розгляду проблем бізнесу Міжвідомчою робочою групою з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності та узгоджена з Міністерством фінансів.

Просимо народних депутатів підтримати цей законопроект як інструмент з розвитку сприятливого бізнес-клімату.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запрошую представників фракцій і груп записатися для обговорення цих проектів законів: два – за, два – проти.

Мазурашу Георгій Георгійович, фракція «Слуга народу».

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203. Дуже приємно, що хоч іноді ми обговорюємо і приймаємо законопроекти, які принесуть бізнесу, підприємцям якийсь позитив. Я порадив би колегам Данила Олександровича, наприклад, з Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки взяти приклад і також ініціювати

зміни, які спростили б стосунки між громадянами і тими «шкідниками» у формі з ТЦК, іншими «бусифікаторами». У нас громадяни, які мають право на відстрочку, мусять для чогось йти до органу, який є лідером за корупційними діями, – ТЦК, щоб це оформити. Ніби не вистачає того, що в людини є документ, що в нього троє і більше дітей або родичі – особи з інвалідністю, і людина не підлягає мобілізації. Ні, треба йти до «бусифікаторів» обов’язково.

До речі, я хочу, щоб наша владна команда відреагувала на творчість Олексія Гончаренка, який з трибуни в картинках нам показує, наскільки це шкодить державі. Давайте ми заберемо в нього можливість іронізувати і сміятися з системи. Тому що це правда, на жаль, що ми як владна команда шкодимо країні «бусифікацією», ганьбимо Україну «бусифікацією», шкодимо справі оборони «бусифікацією». Давайте вже, нарешті, почуємо наших з Володимиром Олександровичем виборців, що це неприйнятно для нашої країни, нам треба піднімати обороноздатність і здатність чинити опір ворогам, а не ганьбити Україну «бусифікацією». Колеги, давайте вдаримо по «бусифікації», яка б’є по обороноздатності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Це важливий законопроект. Я вам зараз спрощено поясню, це можна назвати шизофренією, недосконалістю нашого законодавства на даний час.

Наприклад, ви айтишник і виконуєте якусь роботу для компанії *Amazon*, що допомагає вам принести валюту в країну, сплатити податки і підвищити навіть імідж країни як діджиталізованої. Так ось, зараз для того, щоб ви могли доказати цю послугу для податкової, *Amazon* вам має надіслати рахунок з підписом та печаткою, чого або першого, або другого в *Amazon* немає. Цим законопроектом пропонується скасувати цю абсолютно непотрібну частину. Це правильно, я це підтримую.

А тепер дуже дивна ситуація. За твердженням нашого Прем’єр-міністра, ця додаткова бюрократія коштує нашому бізнесу 20 мільярдів. Я тримаю законопроект [№ 8125](#) мого авторства від 13 жовтня 2022 року. Три роки Міністерство фінансів, яке очолює Сергій Марченко, у минулому складі уряду говорило, що це неможливо прийняти, що вони категорично проти і не підтримують. А зараз те саме Міністерство фінансів у складі нового уряду подає цей законопроект. У мене одне достатньо просте запитання: а якщо це коштувало нашому бізнесу, за твердженням Прем’єр-міністра, 20 мільярдів на рік, то виходить за три роки, поки Верховна Рада не могла прийняти

цей закон, бізнес втратив 60 мільярдів, хто понесе конкретно політичну відповідальність за таку бездіяльність?

Законопроект пропоную підтримати, абсолютно правильна, слухна ініціатива.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово одному з найкращих в Україні фахівців у сфері фінансів, економіки і податків Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ну що за показова бравада? Мені дуже соромно чути все, що тут зараз розповідали про подвиги щодо відміни обов'язкового реквізиту зі сторони замовники в акті приймання-передачі, який є справді первинним документом, що підтверджує факт отримання послуги. Це стосується послуги. Насправді вже давно суб'єкти господарювання між собою пишуть і в рахунках-фактурах про те, що цей рахунок підтверджує після оплати, що послуги замовником отримані. Що буде відбуватися?

У нас для контролюючого органу – Податкової служби України – акт приймання-передачі, де мають писати все те, про що ви говорили, кіпи документів, описувати роботи, є фактом підтвердження, що ці роботи пов'язані з господарською діяльністю і на цю вартість можна зменшувати доходи, тобто відображати у видатковій частині, у витратах підприємства.

Зараз акти приймання-передачі складаються дуже часто, коли оформлюється податкова накладна, звідти копіюються всі пункти, які вказуються, для того, щоб податкова накладна не була заблокована. Зараз навпаки бухгалтери розписують ці акти так, щоб до них не було претензій і вони проходили реєстрацію без затримки і зупинки.

Тому насправді це таке собі врегулювання норми, яка вже діє, але яка, я впевнена, навіть до другого читання призведе до доопрацювання в комітеті, щоб уникнути непорозуміння між платником і податковою.

Тому не все так просто. Проголосуємо, але життя покаже, чи не повернемося ми назад до змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Він передає слово Івану Івановичу Крульку.

Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Ми як фракція «Батьківщина» будемо підтримувати в першому читанні цей законопроект. Насправді його суть зводиться до того, щоб здійснити певну дерегуляцію і дати можливість для підприємств, для бізнесу обирати. Якщо вони хочуть і далі підписувати акти приймання-передачі, будь ласка, вони можуть це робити. Якщо вони хочуть працювати за європейським певним принципом, коли виставляється інвойс, після цього оплата – це і є по суті виконання робіт, то це також варіант, який може бути.

Я взагалі вважаю, шановні колеги, що наша задача як парламенту максимально спростувати життя для бізнесу, щоб він міг нормально працювати і сплачувати податки. Нам ще багато в чому треба розбиратися, в тому числі щодо блокування діяльності підприємств. Коли податковою блокується можливість підприємств нормально працювати, вони входять у ризики, потім дуже важко звідти виходять, і це все впливає на нормальну господарську діяльність сумлінних платників податків. Але водночас має бути і баланс, коли ті, хто ухиляється від сплати податків, здійснює правопорушення, мають нести за це відповідальність.

Тому позиція нашої фракції полягає в тому, щоб ми, особливо зараз, у період війни, коли бізнесу дуже важко, максимально були на його стороні, дерегулювали всі норми, зменшували кількість папірців і бюрократизму, який заважає нормально працювати, і навпаки створювали мотивуючі фактори, щоб бізнес хотів сплачувати податки і наповнювати державний бюджет, вся дохідна частина якого іде на фінансування оборонки і на допомогу Збройним Силам України. Ось цим нам точно треба займатися: підтримувати ЗСУ і забезпечувати нашу перемогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, 1 хвилина.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановний пане Голово! Шановні народні обранці! Звичайно, що ми також підтримуємо в першому читанні голосування за даний законопроект, який дерегулює роботу нашого бізнесу. Однак з цієї трибуни сьогодні я ще раз закликаю нас розглянути можливість у час війни допомогти бізнесу, тоді, коли їм важко брати на роботу людей, котрі, на жаль,

ще не пройшли всі процедури в ТЦК, дати можливість тим визнаним державою критичним підприємствам брати на роботу людей, бронювати, щоб вони після цього могли проходити ВЛК і всі інші необхідні процедури в ТЦК. Оце буде справжній крок назустріч бізнесу в час війни.

Закликаю включити на розгляд цей законопроект до порядку денного даної сесії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення щодо цього законопроекту. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо спрощення оформлення первинних документів з надання послуг» ([№ 14023](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів» ([№ 1193-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Савчук Оксану Василівну. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від комітету також, 4 хвилини.

САВЧУК О.В. Дякую. Шановні колеги, сьогодні я доповідаю від Комітету з питань транспорту та інфраструктури, який розглянув проект закону № 1193-1 у редакції, доопрацьованій комітетом до повторного першого читання.

Законопроект розроблений з метою приведення національного законодавства, що регулює відносини у сфері перевезення небезпечних вантажів, у відповідність із вимогами міжнародних договорів України з цих

питань та виконання Угоди про асоціацію в частині імплементації положень директиви ЄС, що сприятиме підвищенню рівня безпеки під час перевезень таких вантажів.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів: «Про перевезення небезпечних вантажів», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт» та «Про дорожній рух». Йдеться про уточнення термінології, уточнення прав та обов'язків відправника, перевізника та отримувача вантажів.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу зазначив, що законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України, водночас потребує доопрацювання і врахування положень директиви. Зауважу, що Кабінетом Міністрів надав висновок, що законопроект відповідає положенням права ЄС і міжнародним зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції. Комітет з питань бюджету вважає, що проект матиме вплив на показники бюджету. Міністерство економіки України, Міністерство розвитку громад та територій України і Міністерство оборони України підтримують законопроект. Національна поліція України надала свої зауваження та пропозиції.

Крім цього, за період від реєстрації законопроекту до його доопрацювання відбулися певні зміни у законодавстві України, зокрема, були прийняті закони «Про адміністративну процедуру», «Про страхування», втратив чинність Господарський кодекс. Комітет врахував зауваження до проекту закону і зміни до законодавства.

Комітет розглянув законопроект 17 вересня 2025 року та з урахуванням вищезазначеного ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу з пропозиціями комітету відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Прошу підтримати та прийняти за основу з пропозиціями комітету.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Тут можливий виступ представника Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Готувався такий виступ? А відповідь – тиша.

Запишіться, будь ласка, на обговорення: два – за, два – проти.

Сірко Юлія Леонідівна, фракція «Голос».

СІРКО Ю.Л. Фракція «Голос». Шановні колеги, це законопроект, який гармонізує відповідно до директиви Європейського Союзу перевезення небезпечних вантажів всередині країни. Оскільки ми йдемо до Європейського Союзу, рано чи пізно нам треба приймати ці норми. Крім того, цей законопроект є частиною *Ukraine Facility*, до нього прив'язана немала сума виплат для України, тому ми, безумовно, підтримуємо його у першому читанні, будемо подавати поправки до другого читання. Але в цілому хочу сказати, що ініціативи гармонізації правил з Європейським Союзом і рух до Європейського Союзу

щодо транспорту та інфраструктури повинен бути нашим пріоритетом. Коли у нас буде гармонізоване законодавство, нам буде простіше отримувати контракти, працювати з європейськими підрядниками, і ми врешті-решт станемо фактично і юридично частиною Європейського Союзу.

Тому закликаю колег підтримати цей законопроект у першому читанні. Наш комітет відкритий до поправок, будемо обговорювати, і сподіваюся, до другого читання будемо мати ідеальний законопроект, який допоможе нашим перевізникам повністю прийняти норми щодо гармонізації з Євросоюзом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Григорович Кісєль, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КІСЄЛЬ Ю.Г., голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, розуміючи, що всі тут, у залі, відчують, що ми рухаємося до Євросоюзу, цей законопроект є євроінтеграційним, тому прошу підтримати. Як сказала Юлія Леонідівна Сірко, комітет відкритий для другого читання. Прощу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, якщо ви думаєте, що саме цей законопроект нам допоможе швидше стати членом Європейського Союзу, то я вас розчарую. Треба починати з фундаментальних речей, а не з другорядних. Правоохоронну систему треба робити схожою на ту, яка є в Європейському Союзі, а не таку як на сьогодні, де прокуратура, ДБР, поліція та всі інші стають комерційними структурами, які перетворюються не на правоохоронні органи, а на особисту опричнину, яка виконує будь-які замовлення, і «стриже» гроші з бізнесменів, з простих людей. Нам треба стати такою самою європейською країною у плані свободи слова, а не так, що всі олігархічні телеканали об'єднані в телемарафон «Єдині новини» за рахунок бюджету і гроші йдуть Коломойському, Міндічу, Пінчуку, Бойку, Львовчкіну і Фірташу, а опозиційні канали взагалі вимкнені із державного мовлення.

Щодо санкційної політики. Давайте зробимо її схожою на європейську. А то виходить, що проти опонента чинного Президента вводять санкції без жодних підстав, а його бізнес-друг Міндіч торгує діамантами з Росією – і нічого, все гаразд.

Щодо судової системи. Я мовчу. Кожен українець скаже, що відбувається в судах.

Тобто давайте займатися євроінтеграцією, а не профанацією. Особливо, коли маркують законопроекти, які подаються як євроінтеграційні. Тому що вони маркуються сьогодні невідомо як і без жодної процедури, на власний розсуд, але це нічого спільного з євроінтеграцією немає.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немиря Григорій Михайлович передає слово Бондарєву. Потім – Бакумов. Будь ласка.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Київщина. Добрий день! Шановні друзі, дійсно, у нас є зобов'язання перед європейською спільнотою до вступу України до Європейського Союзу підготувати і адаптувати наше законодавство. Цей законопроект є певним кроком на шляху до вступу до європейської спільноти. Ми ретельно вивчили цей законопроект, у нас є відповідні органи і структури у фракції, є експертна рада, потім було засідання фракції. Ми вивчили всі ризики, в тому числі порушувалося питання про корупційні ризики. На сьогодні є чітка і однозначна відповідь. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект і буде голосувати за. Просимо весь зал його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З процедури – Бакумов Олександр Сергійович, і голосуємо.

БАКУМОВ О.С. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Прошу звернути вашу увагу, що відповідно до Постанови «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України» до предмету відання Комітету з питань правоохоронної діяльності належить законодавство про адміністративні правопорушення. Цим проектом закону переписується КУпАП, а ми його не бачили, не бачили тих норм, не бачили, хто їх складатиме. Як так можна! Там мав би бути наш комітет хоча б другорядним, а він там і другорядним не стоїть.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександр Сергійовичу.
Колеги, переходимо до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів» ([№ 1193-1](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету та доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Так, цей законопроект уже був на повторному першому читанні, але ми можемо ще раз його спрямувати. Пропоную... (*Шум у залі*). Давайте ми доведемо до кінця цю процедуру, а потім...

Можна я поставлю законопроект на голосування? Не можна? Добре.

Артур Герасимов – з процедури. Може у вас є якісь новації, якийсь новий вордінг, як поставити законопроект на повторне перше читання. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Ми щойно почули від пана Бакумова, що згідно з законодавством України будь-які зміни до кодексів (маю на увазі КУпАП і Кримінальний кодекс) мають проходити через правоохоронний комітет. Можливо, зараз потрібно спрямувати законопроект у цей комітет для того, щоб він професійно його розглянув, і вже без порушень законодавства був внесений на розгляд залу. Просто скажіть, що згідно з Регламентом, з вашої точки зору, ми мали б зробити.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте згідно з Регламентом ми спочатку визначимося, що з цим законопроектом взагалі буде. Я все-таки дуже прошу підтримати його направлення на повторне перше читання. А після цього, я думаю, що ми зберемося з обома головами комітетів і вирішимо, який комітет готуватиме його до повторного першого читання.

Шановні колеги, прошу погодитися з пропозицією, яку озвучив Олександр Сергійович.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення

небезпечних вантажів» (№ 1193-1) на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – це проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» щодо врегулювання деяких питань, пов'язаних із оформленням документів, що посвідчують особу громадянина України» ([№ 13369](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про його розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 205.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ЗАДОРОВНИЙ А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Йдеться лише про те, щоб припинити видавати за рішенням суду громадянам України паспорти, що посвідчують особу громадянина України, з записами російською мовою. Ось і все.

На своєму засіданні комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект постанови № 13369 прийняти в цілому. Думаю, що ви мене зрозуміли. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цього проекту постанови: два – за, два – проти.

Олександр Павлович Федієнко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Задорожному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Задорожний Андрій Вікторович. Будь ласка.

ЗАДОРОВНИЙ А.В. Шановні колеги, ви розумієте, четвертий рік іде війна, а ми і досі виконуємо постанову Верховної Ради від 1992 року і надаємо нашим громадянам паспорти, що посвідчують особу, з записами російською мовою. Тому я вважаю, це конче потрібно зробити для того, щоб не ганьбитися. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Гузь Ігор Володимирович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Шановні друзі, результати цього голосування будуть оприлюднені для мільйонів українців. Ми хочемо прибрати російську мову з паспортів Української держави.

Депутати зараз ходять у їдальню, туди-сюди – і ми провалимо це питання. Тим громадянам, які звертаються, мають право надати дозвіл лише через суд. Зараз цим рішенням ми маємо цю історію прибрати. Є державна мова, йде одинадцятий рік війни, а нам, громадянам України, все одно ім'я, прізвище, по батькові штампують російською мовою.

Тому прошу змобілізуватися, це питання дуже важливе, націотворче, його не можна сьогодні провалити, бо це буде катастрофа. Прошу всіх проголосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Я також закликаю колег з різних фракцій і груп зібрати людей до залу, тому що це важливе голосування. Ми розуміємо, наскільки важливо прибрати мову агресора з документів, котрі посвідчують особу українця, з нашого державного паспорту. Зараз у залі мало народних

депутатів, а питання надважливе. Це той крок, яким ми відходимо від радянщини, котра є у наших головах.

Принагідно також закликаємо уряд і новопризначену міністерку культури, віце-прем'єр-міністерку, розробити заходи з національно-патріотичного виховання української молоді. Нам потрібно з дитячих садочків (це роблять у багатьох регіонах України) виховувати і закладати ті цінності, котрі притаманні нам, українцям, котрі будуть нас об'єднувати. Бо не лише одна мова, є багато таких речей, які внутрішньо сидять у серці кожного українця, їх потрібно популяризувати серед молоді, і, власне, це об'єднає і згуртує наш український народ. Закликаю всіх голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Залишилися ще виступи Степана Івановича Кубіва і Соболева Сергія Владиславовича.

Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої місця, тому що через 3 хвилини ми будемо голосувати за зміни до цього проекту постанови. Прошу працівників Апарату Верховної Ради України запросити всіх невідкладно зайняти свої місця.

Запрошую до слова Кубіва Степана Івановича. Після нього – Соболев, потім – Сірко, 1 хвилина.

Кубів передає слово Княжицькому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, це надзвичайно важлива ініціатива щодо вилучення російської мови з паспортів у формі книжечки. Це поодинокі випадки, але вони існують. Це не лише питання виконання мовного закону, це питання нашої з вами гідності. У той час, коли росія щодня запускає дрони і ракети, ми досі толеруємо мову агресора в нашому головному документі – документі громадянина України. Це, звичайно, сором і наша відповідальність зараз це виправити.

Але чи розв'язали ми всі мовні проблеми? Уряд схвалив відповідно до закону про державну мову програму розвитку української мови до 2030 року. Але фінансування не схвалив. Це декларативні норми. Уповноважений із захисту державної мови не має належного ресурсу для повноцінної роботи. Ми досі дискутуємо про мову освітнього процесу і про те, що українські діти на перервах повинні спілкуватися українською. І це в 2025 році! Ми воюємо, але дехто забуває за що. Тому, крім символічних рішень, нам, безумовно, потрібна системна мовна політика, не декларативна, а така, яка має бюджет, інституції і результат від їхньої діяльності.

Зверніть увагу, коли Сполучені Штати Америки запропонували росії перемир'я на точці зіткнення, Лавров сказав: «Ні, ми маємо знищити

український режим». Вони мають нас денацифікувати. Насправді вони воюють, щоб знищити насамперед нашу мову.

Тому закликаю вас проголосувати за це і звернути увагу на всі проблеми, про які я щойно говорив, про проблеми нашого майбутнього і нашого виживання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович, 1 хвилина. Після цього – Сірко Юлія Леонідівна, 1 хвилина. Шановні колеги, після цього голосуємо. Прошу всіх колег зайняти свої місця.

Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЕВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Без сумніву, наша фракція підтримає цей законопроект. Це відповідь російському агресору, який намагається використовувати культуру, мову як вбивчий фактор проти України і українського народу.

Але я хочу наголосити на ще одному питанні, яке уряд повинен негайно ухвалити. У нас сьогодні десятки тисяч дітей не мають змоги отримати внутрішній паспорт за кордоном. Парадокс: закордонний паспорт вони можуть отримати завдяки роботі наших консульств і посольств, а внутрішній паспорт – ні. Коли ви будете розглядати це питання безпосередньо на засіданні уряду, врегулюйте цю норму, бо лише в десяти установах в Європі це можна зробити. Ви розумієте, наскільки це зараз важливо.

Тому підтримаємо цей законопроект і врегулюємо інші питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ. Сірко Юлія Леонідівна – з місця. Будь ласка, Юліє.

СІРКО Ю.Л. Шановні колеги, прошу повернутися з їдальні для голосування, оскільки це дуже потрібне голосування.

Прошу вважати мій виступ зверненням до Кабінету Міністрів. Прошу Кабінет Міністрів переглянути всі свої нормативні документи, а також накази державних підприємств, де ще досі фігурує російська мова. Нам видають квитки на залізниці з російською мовою, бланки з російською мовою. Тому Кабінет Міністрів на своєму виконавчому рівні повинен системно зайнятися вичищенням всіх бланків російською мовою з наших нормативно-правових документів. Це моє офіційне звернення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» щодо врегулювання деяких питань, пов'язаних із оформленням документів, що посвідчують особу громадянина України» ([№ 13369](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Хто не почув, напис там (*Шум у залі*).

Шановні колеги, якщо можна, я скористаюся статтею 28 Регламенту і попрошу вас провести спочатку сигнальне голосування щодо цього проекту. Прошу голосувати.

«За» – 257.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 13369 в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Шановні колеги, тут до мене підійшли двоє колег з проханням виступити з процедури, тому що сталося непорозуміння під час розгляду попереднього законопроекту.

Кісель і Бакумов. Хто з вас перший? Кісель. Вони виступатимуть з процедури, тому що було непорозуміння. Якщо можна, ми дамо їм висловитися.

Юрій Кісель. Будь ласка.

КІСЄЛЬ Ю.Г. Колеги, я хочу зауважити, що депутат Бакумов увів в оману весь зал і весь свій комітет, тому не вистачило трьох голосів. Ми не вносили в КУпАП ніяких змін. Тому прошу депутата Бакумова більше ніколи не висловлюватися, коли ви не знаєте, що кажете.

Дякую, колеги. Увесь зал в омані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати! У першій редакції зареєстрованого законопроекту № 1193-1 було запропоновано внести зміни до КУпАП і доповнити відповідними статтями, що є у порівняльній таблиці. Потім ми цей законопроект направили на повторне перше читання. Під час повторного першого читання профільний Комітет з питань транспорту та інфраструктури прибрав ці норми. Хоча спочатку, коли вони там містилися, цей законопроект мав бути розписаний на Комітет з питань правоохоронної діяльності. Щоб такого не було завтра

у Верховній Раді під час пленарного засідання, треба спочатку правильно розписувати законопроекти. Дійсно, зараз не було норм, але вони їх виключили під час підготовки до повторного першого читання. Треба бачити всі таблиці і порівнювати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви знаєте, я чомусь... *(Шум у залі)*. За що ви боретеся?! *(Шум у залі)*.

Шановні колеги! Прошу народних депутатів зайняти свої місця *(Шум у залі)*. Секунду! Займіть свої місця.

Я дав можливість виступити обом депутатам з процедури. Я хотів, щоб був якийсь мир, а ми отримали, як завжди в нас буває. Тому ставлю крапку.

Хочу вибачитися за, на вашу думку, неправильно розписаний документ, тому що все це робить Апарат Верховної Ради, а я як Голова Верховної Ради відповідно до Конституції здійснюю загальне управління, в тому числі і Апаратом Верховної Ради України. Сприймається моє вибачення для двох комітетів? Дякую. На цьому крапка.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності» ([№ 0345](#)).

Шановні колеги, у нас ратифікація про протимінну діяльність, а ми чубимося за незрозуміло що. Давайте будемо дорослими.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати, шановні колеги.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Циборта Олександра Сергійовича. Будь ласка.

ЦИБОРТ О.С. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності» ([№ 0345](#)). Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності вчинена 10 жовтня 2023 року в місті Загребі.

Реалізація положень угоди передбачає співробітництво між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія в таких напрямках, як: виконання заходів, пов'язаних з гуманітарним розмінуванням, навчання населення ризикам, пов'язаним з вибухонебезпечними предметами та мінами, навчання фахівців з гуманітарного розмінування, обмін досвідом у сфері

гуманітарного розмінування, розробка науково-дослідних проектів. Вказана співпраця посилить спроможність України у сфері гуманітарного розмінування, що в свою чергу пришвидшить очищення від мін, вибухонебезпечних предметів українських територій.

Імплементація положення Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія сприятиме подальшому розвитку двостороннього співробітництва між країнами у сфері протимінної діяльності, забезпечить пом'якшення соціально-економічних, безпекових, екологічних та інших наслідків, спричинених мінами та вибухонебезпечними залишками війни, а також прогрес та безпеку обох держав. Прийняття проекту Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності» дозволить повністю виконати внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання чинності угодою.

Шановні народні депутати, прошу прийняти проект закону за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова секретаря Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Наливайченка Валентина Олександровича. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу рекомендує і просить шановних народних депутатів ратифікувати цю угоду з Республікою Хорватія. Ми серйозно вивчали хорватський досвід і пропонуємо насамперед уряду ним скористатися. Зробіть дві ключові речі: налагодьте координацію між військовими, гуманітарним розмінуванням, волонтерами та місцевими громадами. Місцеві громади на місцях краще за всіх знають проблему, як її розв'язати, а київські чиновники позакривалися в кабінетах. Відкрийте кабінети, виїжджайте на прифронтові області, там працюйте і зрозумієте, що таке розмінування. Це перше.

Друге. Хорватський досвід – це не просто розмінування, а й використання для оборони країни всіх тих речовин і залишків, які можна, переробляти, використовувати для того, щоб виробити те, що потрібно для Збройних Сил України: зброю, вибухівку, знаряддя тощо. Зробіть це, використайте найкращий європейський досвід, тоді наші громадяни і захисники зрозуміють, чому Верховна Рада ратифікує сьогодні угоду з Республікою Хорватією.

Дякую за увагу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цього питання: два – за, два – проти. Будь ласка.

Софія Романівна Федина, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моїй колезі Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі українці! На жаль, Україна через варварську російську агресію залишається найбільш замінованою країною у світі: 30 відсотків українських територій вражені вибухонебезпечними пристроями, вибухівкою, і йдеться про десятиріччя очищення і розмінування. Для нашої команди це дуже важлива ратифікація, адже саме я з колегами в попередньому скликанні були авторами закону про гуманітарне розмінування і за основу ми брали саме хорватський досвід.

Дякуємо Хорватії, дякуємо команді Прем'єр-міністра Пленковича за велику допомогу в гуманітарному розмінуванні.

Але дуже важливо сьогодні розуміти різницю між гуманітарним розмінуванням і задачею держави по обороні, мінуванню тих територій, які мають стати рубежами для ворога не рухатися далі. Ми закликаємо владу, де треба розмінувати і на це знаходити кошти, посилювати цю антимінну коаліцію, але мінувати і будувати фортифікації там, де це потрібно.

Насправді важливо зазначити, що дана ратифікація допоможе в розмінуванні полів, допоможе нашим фермерам. Важливо врахувати, колеги, що саме хорватський досвід сприяв тому, що гуманітарне розмінування відбувається за відповідними сертифікаціями і перевітками, що все відбулося безпечно. Це перше.

Друге. Навчання цивільного населення, як уникати можливих трагедій, які зараз часто трапляються із фермерами, на жаль, із цивільним населенням, на прифронтових територіях. Це буде дуже велика допомога щодо відповідного саперного обладнання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Задорожному Андрію Вікторовичу, фракція «Слуга народу».

ЗАДОРОЖНИЙ А.В. Прошу передати слово Галайчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Сергійовичу, будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, я не сумніваюся, що всі присутні в залі добре розуміють, наскільки потрібна нам ця допомога, цей досвід. Не сумніваюся в тому, що представники всіх фракцій і груп підтримають цей законопроект. Нам треба буде йти далі, ми з вами ще будемо долучатися до розробки того законодавства, яке нам допоможе імплементувати такі ратифіковані проекти, аби та допомога, яка нам надходить, використовувалася за призначенням.

Тому я всіх закликаю підтримати ратифікацію даного законопроекту. Дуже дякуємо нашим хорватським партнерам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Батенку Тарасу Івановичу. Він передає слово Рудик Сєрґію Ярославовичу.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець).* Шановні друзі, чим нам цікавий досвід Хорватії? Тим, що, на превеликий жаль, для мешканців цієї країни в 90-х роках її територія була забруднена мільйонами вибухонебезпечних предметів, мінами різного типу. І щоб ви зрозуміли: їхнє амбітне завдання, яке вони перед собою поставили – очистити територію своєї країни від цих вибухонебезпечних предметів до кінця 2025 року. Вони збираються 1 березня 2026 року оголосити про те, що країна очищена від мін.

У нас ситуація набагато гірша, ви це прекрасно розумієте. Фахівці вважають, що кожен рік широкомасштабної війни – це 10 років розмінування. Але, на превеликий жаль, наш уряд не спішить використовувати навіть ті кошти, які ми виділяємо на це розмінування. Ви знаєте, я в цьому залі про це вже говорив, що в цьому році було заплановано 3 мільярди гривень на гуманітарне розмінування сільськогосподарських земель. Станом на сьогодні використана максимум п'ята частина, і це оптимістичний прогноз.

Тому їхній досвід нам дуже потрібен. Тим паче, нам боляче дізнаватися, що ця угода була ратифікована нашою державою вже більше двох років тому, але тільки сьогодні ми дійшли до її розгляду в залі. Вам не здається, що ми неправильно діємо?

Сьогодні в Японії триває велика міжнародна конференція, де ми на колінах просимо в урядів багатьох країн гроші на це розмінування, а самі не можемо їх виділити. От сидить заступник міністра економіки, довілля та сільського господарства. Вам не здається, що ми недопрацьовуємо в цій сфері, панове?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович. Після цього виступатиме Железняк, і голосуємо.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, ми підтримуємо ратифікацію даної угоди з урядом Хорватії щодо протимінної діяльності. Без сумніву, досвід Хорватії є цінним і важливим для України, зважаючи на те, що сьогодні нам необхідно вести діяльність щодо гуманітарного розмінування, бо, дійсно, велика територія країни залишається замінованою, але і війна не завершилася, вона продовжується і мінування продовжується. Тому вже сьогодні ми повинні, з однієї сторони, очищати ті території, які можуть бути пристосовані до життя, а, з іншої сторони, продовжувати заходи по обороноздатності і захисту нашої країни.

Тому вчергове звертаємося до уряду, до військових щодо налагодження чіткої координації, де гуманітарне розмінування, де військове мінування, розуміння цих карт, розміщення і чітке розуміння тих територій, які заміновані, для майбутнього розмінування. Це велика робота, яка стоїть перед урядом. Дякуючи уряду Хорватії, звертаємо увагу українського уряду на виконання ним своїх зобов'язань з протимінної діяльності, починаючи від навчання дитини в школі і закінчуючи розумінням завтрашнього дня для тих територій, які мінуються в цю хвилину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ. Железняк передає слово Сірко. Будь ласка, Юліє Леонідівно.

СІРКО Ю.Л. Шановні колеги, ми, безумовно, будемо підтримувати ратифікацію цього законопроекту. Ми дуже вдячні нашим партнерам за те, що вони допомагають нам в ці складні часи і гуманітарно, і військово, тому будемо підтримувати.

Хочу звернути увагу Кабінету Міністрів, виконавчих органів влади, які наробили собі програм з розмінування на мільярди, а використовують 10-20 відсотків від цих сум. У 2024 році було використано аж 500 мільйонів гривень у той час, як замінована територія України розміром з Австрію. У 2025 році на розмінування було виділено 3 мільярди, станом на квітень використано 10 відсотків, станом на жовтень – відсотків 20.

Тому, шановні колеги, треба починати в тому числі із себе, якщо ми на програму закладаємо, давайте будемо ефективно використовувати ці кошти. Замінованих територій дуже багато, але, на жаль, Кабінет Міністрів не робить нічого для того, щоб їх розмінувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до цієї важливої ратифікації.

Вельмишановні колеги, я, мабуть, скористаюся статтею 28 Регламенту і спочатку проведу сигнальне голосування щодо цього законопроекту. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері протимінної діяльності» ([№ 0345](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Дякую, колеги.

Наступне питання – проект Постанови «Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та щодо використання території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ([№ 13338](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо без обговорення? Чи можна тоді одна фракція виступить і одразу проголосуємо? (*Шум у залі*).

Тоді давайте так: виступ Пушкарєнка від фракції і голосуємо. Прошу народних депутатів залишатися на своїх місцях.

Будь ласка, Арсенію Михайловичу, як один із авторів цього проекту постанови.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Дорогі українці! Вперше за роки незалежності сьогодні ми комплексно розбираємо чорнобильську проблематику, ті питання, які накопичилися за десятиліття. Дякую вам за те, що ви утворили цією весною тимчасову спеціальну комісію, яка дає сьогодні відповіді на ті питання, які виникли внаслідок Чорнобильської катастрофи. Це питання ліквідаторів, які мають дуже

багато проблем зі здоров'ям і свого часу віддали своє життя, щоб зупинити і ліквідувати найбільшу техногенну катастрофу.

У нас вже є напрацювання з Міністерством охорони здоров'я. Це перший крок. Ліквідатори так само матимуть безкоштовне зубопротезування з наступного року, як і наші захисники і захисниці. Також ми сьогодні працюємо над щорічним поглибленим чекапом здоров'я саме для ліквідаторів.

Ми зареєстрували, Голова Верховної Ради України поставив перший підпис, проект постанови щодо 40-их роковин Чорнобильської катастрофи, які будуть у наступному році. Ми пропонуємо комплекс заходів на державному рівні для того, щоб гідно вшанувати тих людей, які здійснили подвиг.

Сьогодні нами напрацьований серйозний ґрунтовний законопроект, який дає відповідь для громадян, які проживають на постраждалих територіях. Ми законодавчо врегульовуємо їм доплати пожиттєво, відповідно законодавчо врегульовуємо верифікацію. Ви знаєте, які великі зловживання були в цьому питанні, і наша ТСК дасть відповідь на нього в підготовленому законопроекті. Тому ми сьогодні комплексно розбираємо всю проблематику, і повірте, ТСК готує і вносить законодавчі рішення для того, щоб вирішити питання, які не вирішувалися десятиліттями.

Тому прошу підтримати заміну пані Скрипки на пана Нагаєвського у складі нашої комісії, щоб ми могли продовжити продуктивно працювати в інтересах громадян і тих людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович. Після цього голосуємо, шановні колеги. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це обов'язково треба підтримати. Комісія з питань чорнобильців реально працює і працює активно. Але я хочу сказати про ще одне питання. У нас завершується пленарний тиждень і жодного слова не сказано з трибуни Верховної Ради про головне внутрішньополітичне питання, про те, що відбулося в Україні минулого тижня. Вперше мільйонне місто Одеса було позбавлене місцевого самоврядування. У місті Одесі була введена міська військова адміністрація. На останніх місцевих виборах у 2020 році кандидат від партії «Слуга народу» набрав 9 відсотків, а партія «Слуга народу» в міській раді – 15 відсотків. Сьогодні вся влада в місті Одесі без виборів, без демократії, просто рішенням Зеленського передана його ставленикам.

Це сьогодні відбулося з містом Одесою. Завтра це може відбутися з Дніпром, Львовом, Києвом, будь-яким іншим містом України. Це є знищення Магдебурзького права. Це є знищення того, що прийшло в Україну, у місто Львів, у 1356 році, майже тисячу років тому. Європа тисячу років живе за принципом, що є місцеве самоврядування, є Магдебурзьке право. Містяни обирають собі, хто керує їхнім містом. А король займається війною,

дипломатією, всім чим хоче. Наш король Володимир перший, не великий, вже не знає, які ще повноваження взяти. Він хоче призначати в кожному місті керівника аж до ЖЕКу. Це є ненормально, це не Європа. Цей прапорець, який у нас тут стоїть... Це знищення європейських принципів треба негайно зупиняти. А одесити заслуговують на повагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, переходимо до прийняття рішення. Займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та щодо використання території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ([№ 13338](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету, викладених у висновку, та з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 13707](#)).

Шановні колеги, відповідно до частини другої статті 83 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного пленарного засідання та розгляд сьогодні проекту постанови № 13707. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Проект постанови не включений до порядку денного.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Його можна включити до порядку денного в будь-який інший день, коли буде потенціал і можливість.

Наступне питання – це проект Постанови «Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України «Про здійснення підготовки деяких питань щодо захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» щодо координації реалізації політики захисту прав постраждалих» ([№ 13668](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту постанови № 13668. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про його розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова народного депутата України Фролова Павла Валерійовича. Будь ласка, Павле Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу почекати 10 хвилин і прийняти цей важливий проект постанови.

Перед тим, як голосувати за уряд, ми вимагали, щоб повноваження координації державної політики щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих були покладені на одне міністерство, а не розпорошені між декількома міністерствами. У зв'язку з реформами уряду, цим питанням займається то Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, то Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності, то Міністерство національної єдності, тобто немає органу, який займався б чітко політикою координації захисту прав постраждалих.

Цим проектом постанови передбачається покласти на нашу парламентську ТСК із захисту прав ВПО та інших постраждалих компетенцію сприяння координації реалізації державної політики із захисту прав ВПО та інших постраждалих щодо евакуації, адаптації, інтеграції, реінтеграції та повернення українців з-за кордону.

Дуже прошу підтримати цей важливий проект постанови і не розходитися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую голову комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченка Сергія Віталійовича.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект постанови № 13668, внесений на розгляд парламенту нашим колегою Павлом Валерійовичем Фроловим та іншими членами тимчасової спеціальної комісії.

За підсумком розгляду цього питання комітет ухвалив висновок і прийняв рішення рекомендувати парламенту в порядку вимог статті 20 і 138 Регламенту Верховної Ради України розглянути його з урахуванням редакційних уточнень, зауважень та нової редакції пункту 1 проекту постанови, які викладені у нашому висновку, і визначатися голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Никорак Ірина Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий! Прошу передати слово Артуру Володимировичу Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні українці! Питання захисту внутрішньо переміщених осіб, з моєї точки зору, є сьогодні одним з найбільш ключових питань соціальної політики в Україні, бо ці люди постраждали чи не найбільше. Багато з них, у тому числі і чимало моїх знайомих, спочатку втратили своє майно в 2014 році на окупованій Донеччині, після того втратили в Донецькій області, і втретє – під час окупації Київської області. Потім поверталися туди після звільнення. Сьогодні будь-яке питання, яке допомагає внутрішньо переміщеним особам, має бути одним із перших у порядку денному після допомоги Збройним Силам України і сектору безпеки та оборони. На жаль, ми бачимо, що поставили останнім.

Тому фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект. Я закликаю всіх у цьому залі також одноголосно його підтримати.

Але також хочу звернутися до представників команди Зеленського. Все, що стосується внутрішньо переміщених осіб і те, що розробляється тимчасовою спеціальною комісією з питань внутрішньо переміщених осіб, де наші колеги Фролов, Горбенко, Ткаченко, Величкович та інші працюють дуже ефективно, що пропонується будь-якими фракціями і групами в цьому напрямі, має підтримуватися, а не блокуватися Офісом Президента.

Як тут не згадати законопроект [№ 11161](#), який давав реальні механізми компенсації за знищене майно мешканцям окупованих територій і мешканцям територій, де ведуться активні бойові дії. Одноголосно за перше і друге читання в залі парламенту, в комітеті, ми об'єдналися всі – і тотальне блокування з боку Офісу Президента. Це неправильно.

Тому я звертаюся до представників монобільшості підтримати цей законопроект, але одночасно (ви ж ще ходите в Офіс Президента) поясніть пану Зеленському, що закон (проект № 11161) треба підписати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас Володимир Антонович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Максиму Ткаченку, лідеру ГО «ВПО України».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, дякуємо. Володимире Антоновичу, дякую за передане слово. Артуре, дякуємо вам за підтримку внутрішньо переміщених осіб, не дивлячись на те, хто ми: опозиція чи монобільшість. Дякую Павлу. Дякую всім членам нашої Тимчасової спеціальної комісії з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України: Сергію Козирю, Руслану Горбенку, Владлену Неклюдову, Віталію Войцехівському, Олегу Арсенюку. Колеги, всім велика подяка.

Шановні колеги, просимо підтримати цей проект постанови. Усім гарного дня!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Папієву Михайлу Миколайовичу, група «Платформа за життя та мир».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Прошу передати слово Григорію Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, давайте підтримаємо даний проект постанови. Чому? Я поспробую коротко змотивувати.

Дивіться, у нас є «бізнесняні», «смотрящіє», лобісти, олігархів немає. Давайте все-таки надамо ТСК таке повноваження як координація для того, щоб все-таки вони навели порядок у законодавчих ініціативах і визначили порядок, хто буде займатися внутрішньо переміщеними особами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Кіссе. Він передає слово Вельможному. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Захист прав людей, постраждалих від війни, є пріоритетом держави. Люди почали втрачати власні домівки ще в далекому 2014 році, але більшість із них до сьогодні не отримали ні компенсації, ні допомоги. Люди не вірять у те, що держава хоче щось зробити для відновлення їхніх прав.

Я розумію, що збитки від російської агресії досягають уже трильйона доларів. Я знаю, що ці кошти непідйомні для нашої держави. Але що тоді робити, скласти руки та перестати добиватися допомоги для наших громадян, які постраждали від війни? Ні, я вважаю, що вихід із цієї ситуації є. Нам потрібно докласти всіх зусиль, щоб заморожені російські активи, які знаходяться у наших союзників, були використані для компенсації за завдані збитки. Цим не повернеш сотні тисяч людей, які загинули через російський напад, але ми можемо забезпечити майбутнє українцям, які продовжують жити в нашій державі та розвивати її. Ми маємо забезпечити майбутнє молодому поколінню українців, яке живе під звуки та спалахи вибухів ракет і дронів. Наша мета – це створити всі умови для того, щоб кожен громадянин відчув, що держава захищає та допомагає.

Тому, шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої місця. Ще буде виступ Волинця, і після цього будемо голосувати за цей проект постанови.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, я сам із Донеччини, з Покровська. Особисто контактую з тисячами людей не лише з Донеччини, а і з Луганщини, Харківщини, Запоріжчини. А тепер проблеми виникли в Чернігівській і Сумській областях, мільйони людей сьогодні внутрішньо переміщені, близько 7 мільйонів людей за кордоном. Для нас надзвичайно

важливо повернути їх із-за кордону, щоб 4 мільйони людей, які є внутрішньо переміщеними, були захищеними. Тому наша мета як народних депутатів зробити все можливе, щоб захист цей був скоординований, щоб дії всіх міністерств і відомств були направлені на одне – захист цих людей і вирішення їхніх питань. Ми змогли через дію тимчасової спеціальної комісії об'єднати всі фракції. Це продуктивна і ефективна робота.

Дякую вам, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту постанови. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України «Про здійснення підготовки деяких питань щодо захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» щодо координації реалізації політики захисту прав постраждалих» ([№ 13668](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету, викладених у висновку, та з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Далі у нас залишилося ще два проекти блокуючих постанов.

Наступне питання – це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо організаційних засад здійснення підтримки в аграрному секторі» (реєстр. [№ 13202-1](#) від 07.05.2025)» ([№ 13202-1-II](#)).

Відповідно до Регламенту питання розглядається за скороченою процедурою.

Запрошую ініціатора цього проекту постанови Тимошенко Юлію Володимирівну. Будь ласка, Юліє Володимирівно, доповідайте.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Я думаю, що не лише цей зал, але і вся країна дуже добре пам'ятає, що представники сьогоднішньої влади

прийшли до влади на прекрасному гаслі: боротьба з олігархією, її ліквідація, створення реєстру олігархів (вже шостий чи сьомий рік – ніякого реєстру немає). Але за цей час, що саме цікаве, прийняли законопроекти, які стали законами, що дають олігархії нові сили, нові можливості, нові преференції. Наприклад, закони про «інвестнянь», про індустріальні парки, про реінвестування прибутку великих корпорацій у свої власні інвестиційні програми і таке інше. Тобто для олігархії створюється абсолютно безподаткова система існування, і навіть «білі книги» там, де не треба їх перевіряти. Повністю виплескується нова олігархія і зберігається та, яка була вигідною.

Закон (проект № 13202-1) красиво називається – про підтримку аграрних підприємств, але насправді він про підтримку олігархії в аграрному секторі, а не малих і середніх підприємств. Весь закон сконструйований так, що маленькому фермеру і сільгоспвиробнику не можна взагалі добратися до державної підтримки, але олігархи і далі будуть «балдеть» на всіх цих державних грошах. Прошу проголосувати за скасування цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо організаційних засад здійснення підтримки в аграрному секторі» (реєстр. № 13202-1 від 07.05.2025)» (№ 13202-1-П), внесений народними депутатами Тимошенко та іншими (всього п'ять підписів). Комітет ухвалив висновок, у якому, зокрема, зауважив, що згідно з інформацією, розміщеною на офіційному вебсайті парламенту, надання народним депутатам підготовленого до другого читання проекту закону № 13202-1, висновку головного комітету та інших супровідних документів до нього не узгоджується з положенням частини першої статті 117 Регламенту Верховної Ради України.

Отже, комітет прийняв рішення рекомендувати парламенту визначатися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цього проекту постанови: два – за, два – проти.

Кальченко Сергій Віталійович, фракція «Слуга народу».

КАЛЬЧЕНКО С.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Пропоную перейти до голосування і визначатися шляхом голосування щодо цього проекту постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Прошу передати слово пані Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Я щойно говорила про цей закон, який підтримує не малих і середніх сільгоспвиробників, не наші сімейні ферми, не наших одноосібних селян, які займаються вирощуванням органічної продукції, а спрямований на те, щоб створивши так звані виплатні агенції, якісь додаткові кримінальні корупційні гаманці, просто підтримувати аграрну олігархію.

Який рік ця команда при владі? Вона обіцяла боротися з олігархією, але продовжують приймати закони для великих корпорацій, холдингів, скасовуються всі пільги по податках для фізичних осіб – підприємців для середнього класу, нарощуються податки для людей, але для великих олігархічних корпорацій податки знімаються. Цей закон, рішення про прийняття якого ми вимагаємо скасувати, також буде перекачувати бюджетні кошти через так звану корумповану годівничку – Виплатну агенцію для великих аграрних олігархічних структур. Він прямо для цього написаний.

Хочу вам сказати, що якщо і далі буде проводитися така політика в парламенті, то хотілося б, щоб якомога менше цей парламент приймав законів, щоб якомога менше потім їх скасовувати і виправляти наслідки. Шкода, що олігархи все-таки повністю взяли управління цією владою, у тому числі і нові, які нажилися на корупції, на фортифікаціях, на захисних спорудах, на постачанні в армію. Зараз вони на базі цих законів процвітають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Ви знаєте, а в мене після розгляду і підготовки висновків бюджетним комітетом до проекту бюджету на 2026 рік склалося зовсім інше враження.

Шановна Юліє Володимирівно, ніхто в бюджетному комітеті навіть не чув і не знає про Виплатну агенцію, її роль і значення, як вона розподілятиме кошти з різних аграрних програм. Я запитала декілька разів, що якщо запрацює Виплатна агенція, то з якого бюджету, яким чином будуть розподілятися гроші, куди ви подаєте ряд поправок про збільшення виплат з різних видів підтримки аграрної галузі? Для чого тоді ви приймаєте закон про Виплатну агенцію? Сказали, що наврод чи він запрацює.

Тому впевнена, що розглядаючи проект постанови, ми говоримо про якусь нову модель, до якої ще не дозріли навіть ті, хто формує бюджет і розподіляє кошти. Я хочу, щоб ви не лише в залі звітували про те, як з 1945 року «Слуга народу» бореться з агресором вперше в історії нашої незалежної країни, навішували собі медалі з приводу всіх дій, які тут відбуваються. Навчіться, будь ласка. Якщо ми інтегруємося до Європейського Союзу і зараз приймаємо ряд законів, які потрібно для інтеграції, то давайте продумувати, як ми працюватимемо на базі прийнятого нового механізму, наприклад, розподілу, підтримки аграрного сектору, а не просто приймати, аби тільки було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, просто звернулися до вас, як я зараз. Не було ніякої образи у вашу сторону (*Шум у залі*). Ну і що, що згадали, друзі! Юліє Володимирівно, звичайно, я дам слово.

Я зараз дам 1 хвилину, але просто хочу звернути увагу. Є роз'яснення регламентного комітету, коли я зобов'язаний надавати репліку. Не в будь-якому разі, коли звернулися до вас (це шаноблива форма звернення), а лише у випадку, коли в цьому зверненні є приниження честі і гідності. У зверненні немає нічого. Але я надам вам 1 хвилину. Просто роз'яснюю, що більше такого не буде.

Юлія Володимирівна, 1 хвилина. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Я з повагою. Просто хочу сказати, що, на жаль, в цьому залі приймається безліч законів, які називаються «європейськими», але насправді протириччять Конституції України, правам і свободам людей, національним інтересам України і навіть принципам суверенітету. На жаль, у нас європейськість не в тому, щоб ми ставали реально європейською країною, а щоб прикривати лобізм, корупцію та інший непотріб, який сьогодні, на жаль, в цьому залі приймається.

А що стосується Виплатної агенції, то з повагою до Ніни Петрівни, яка прекрасно знає, скільки приховано фінансових тіньових ресурсів у цьому бюджеті, і коли буде треба, вони все це витягнуть. Це не Виплатна агенція, це каса для аграрної олігархії. Цей закон треба скасувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир». І голосуємо після цього.

МАМКА Г.М. Прошу передати слово Колтуновичу Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Давно я не виступав з цієї теми,

але це дуже важливе питання, оскільки аграрна політика в Україні в останні роки є абсолютно неефективною.

Індекс сільськогосподарської продукції – це ключовий показник сільськогосподарського виробництва в Україні. Він в цьому році зменшується на 14 відсотків. Вдумайтеся в цю цифру. Тваринництво – падіння на 4,4 відсотка, рослинництво – на 16,4 відсотка. Підприємства зменшили сільськогосподарське виробництво в цьому році на 17,5 відсотка, тоді як господарства населення – на 6,8 відсотка. Це надзвичайно великі цифри, тому що низька база порівняння минулого, позаминулого року. Ми не порівнюємо з 2021, 2019 чи з 2014 роками, ми порівнюємо з минулим роком, і падіння на 14 відсотків в цьому році свідчать про те, що аграрна політика в Україні є неефективною і має від’ємний результат.

Наступний момент, на який я хочу звернути увагу, індекс цін виробників сільськогосподарської продукції. У цьому році зростання на 38,1 відсотка. Це за дев’ять місяців цього року. Це колосальні цифри, які свідчать про здорожчання сільськогосподарської продукції і вплив у подальшому на показники інфляції.

І найголовніший момент. Торговельна лібералізація з країнами Європейського Союзу завершилася. Які маємо показники? Падіння експорту товарів продукції рослинного походження – на 23,1 відсотка, це загальний експорт. Зернові – падіння експорту на 15,6 відсотка. Загалом зменшення валютної виручки від експорту і таке інше. Ось до чого призводить зменшення таких показників і в подальшому відображається на національній економіці.

Нам обіцяли у 2019 році, що земельний закон зумовить ривок у сільському господарстві. Але ми бачимо, що цього не сталося, і та політика, яка була обрана, неефективна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо організаційних засад здійснення підтримки в аграрному секторі» (реєстр. № 13202-1 від 07.05.2025)» ([№ 13202-1-П](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах (*Шум у залі*).

Я голосував так, як голосував.

Наступне питання – проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» (реєстр. [№ 11377](#) від 24.06.2024)» ([№ 11377-П](#)).

Відповідно до Регламенту питання розглядається за скороченою процедурою.

Запрошую до слова ініціатора проекту постанови народну депутатку України Тимошенко Юлію Володимирівну. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, зараз фракція «Батьківщина» вимагає скасувати Закон «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» (проект № 11377).

Я хочу, щоб кожен у країні, хто зараз нас чує, розумів, що відбувається. Без погодження з громадянами України, без прийняття Закону «Про захист персональних даних» цим законом створюють мегареєстр, в якому на кожного громадянина України будуть не просто зібрані всі дані, тобто, по суті, все життя людини, так ще й передбачається, що особи, які знаходяться в оточенні цієї людини, також будуть внесені в базу даних цієї людини. Тобто це вже нагадує якийсь «сиск», коли по кожній людині буде складатися досєє. Найцікавіше, мало того, що цей реєстр тут ніяк не захищається і свідомо не приймається Закон «Про захист персональних даних», так ще і за старою відкатоною схемою призначається громадська рада з іноземних громадян або тих, хто на їх грантах тут знаходиться, щоб охороняти персональні дані. Знаєте, це, по суті, віддати базу персональних даних кожного громадянина України бозна-куди на відкуп. Це означає віддати систему управління життям кожної людини без відома людини і без погодження людини.

Говорять, що громадська рада все це захистить. Уже захистила іноземна наглядова рада НЕК «Укренерго», де на базі звіту ТСК «змити» мільярд доларів і ніхто не розслідує. Так захищають іноземні наглядові ради. Голосуйте за скасування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надаю слово голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» (реєстр. № 11377 від 24.06.2024)» (№ 11377-П), внесений народними депутатами Тимошенко та іншими (всього дев'ять ініціаторів).

У підсумку розгляду цього питання комітет ухвалив висновок і прийняв рішення рекомендувати парламенту визначатися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цього проекту постанови: два – за, два – проти.

Никорак Ірина Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

НИКОРАК І.П. Шановний пане головуєчий, прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Урок номер п'ять. Олексію, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, останній урок на цьому тижні. Урок номер п'ять. Йдеться про пана Міндіча і про «плівки Міндіча». Я на кожному засіданні порушую питання про запрошення сюди керівників НАБУ та САП. На жаль, колеги не голосують. Сьогодні з'явилося нове розслідування про те, що там пан Міндіч і діаманти, і Росія, і що ти хочеш. Тому я просто поясню колегам, чому треба запросити керівників НАБУ та САП і послухати плівки Міндіча.

Дивіться, це в нас Зеленський і Міндіч. До речі, вони партнери по бізнесу, по студії «Квартал 95». Це два партнери. Вони радісно спілкуються в квартирі Міндіча. У них все добре, обговорюють цікаві речі. Це Національне антикорупційне бюро України. Воно записує, про що говорять Зеленський і Міндіч. Дуже цікаві записи. Там, до речі, і про те, щоб, наприклад, купити «*Dolce & Gabbana*», бо грошей у крипті мільярди, кудись треба їх подіти. А це означає, що якщо у них багато грошей у крипті, то в когось цих грошей немає, наприклад, у державній скарбниці України. Тут грошей немає. Це погана історія.

Тому нам треба ці плівки послухати, тоді «*Dolce & Gabbana*» в них не буде, а гроші замість цього будуть у державному бюджеті. І люди будуть радісні, а не тільки Міндіч, Зеленський та ще декілька їхніх друзів. Тому обов'язково треба заслухати ці плівки. Якомога скоріше. Це, вибачте, не кіно, а це є боротьба з корупцією. Ми маємо обов'язково це зробити.

Взагалі я вам хочу сказати, що корупція любить тишу. От вони всі хочуть тихо-тихо. Так не вийде. Так не буде. Не може тут бути тиші. Ми маємо все почути, зупинити і покарати всіх тих, хто розкрадає державний бюджет у такий момент, у якому сьогодні знаходиться Україна. Цей урок про це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина». Потім ще Рудик, так? Рудик і Мазурашу, по 1 хвилині.

КИРИЛЕНКО І.Г., *член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні друзі! Напевно, ви звернули увагу, що дуже часто саме наша фракція

«Батьківщина» виступає за скасування тих чи інших рішень, які приймалися в цьому залі. Доречно сказати крилату фразу: «за державу обидно». Попередній проект постанови набрав 29 голосів під час голосування в залі.

Чому за державу «обидно»? Звернуся до попереднього проекту постанови. Друзі, за вісім місяців Україна імпортувала вдвічі більше, ніж експортувала. Кінчайте, тато, торгувати, бо немає чим здачу давати. І знаєте, що більше всього імпортувала, за що прикро? На першому місці продукти харчування на 13 мільярдів доларів! Усі інші товари десь далеко позаду – оборонка, машини, устаткування, обладнання, енергоносії. В аграрній країні – на 13 мільярдів доларів!

У залі сидить колишній Прем'єр-міністр Тимошенко. За її часів ми імпортували на кілька десятків мільйонів доларів: цитрусові, банани, каву. Все інше було на прилавках своє! Це називається – «дожилися».

Щодо цього проекту постанови. Друзі, коли Тимошенко з трибуни презентувала цей проект постанови про скасування, вона правильно сказала про наглядові ради. Кому ми довіряємо свій суверенітет? Згадайте перші місяці незалежності. Хто нас визнав в числі перших? Угорщина. Уявіть собі зараз стосунки з Угорщиною. А в наглядовій раді – представник Угорщини. Що ми робимо, друзі? Невже ми ні на що не здатні? Невже ті герої, які захищають на фронті країну, не здатні бути в цих наглядових радах? Та скільки ж ми будемо делегувати те, що не делегуємо?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович. Після цього – Мазурашу, і голосуємо.

Будь ласка, Сергію Ярославовичу.

РУДИК С.Я. Шановні українці, у когось з вас зараз обідня перерва. У моїх побратимів на фронті зараз війна, без обідньої перерви. А у залі засідань Верховної Ради... Може, камера покаже... Попередній проект постанови ми проголосували аж 29 голосами «за». Зараз, я впевнений, що і до 20 голосів не дотягнемо. Чому так? Питання риторичне до тих, хто зробив свій вибір у далекому 2019 році.

Я підтримав і попередній проект постанови, і підтримую цей. Але це для історії, тому що результативного голосування не буде. А мало б бути, тому що організаційні засади підтримання аграрного сектору в Україні були проголосовані вчора парламентом у бюджеті першого читання. На допомогу аграріям там є 9 мільярдів гривень, але в спецфонді, який, я дуже сумніваюся, буде наповнений за результатами важкого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій Георгійович, фракція «Слуга народу». І голосуємо.

Тільки з процедури, Юліє Володимирівно.

МАЗУРАШУ Г.Г. Іноді колеги по фракції «Слуга народу» запитують мене, мовляв, а що ти маєш до тієї чи іншої сфери, що голосуєш жовтою кнопкою, не підтримуєш? Я дуже хотів висловитися з приводу підтримки аграрного сектору. Я почав свою трудову діяльність після 5 класу, влітку підробляючи в місцевому радгоспі, і пишаюся тим, що руки знають, що таке трудитися на землі.

Я комунікую з представниками аграрного сектору на рідному окрузі і отримую зворотний зв'язок, сигнали, чи варто підтримувати те чи інше.

Щодо захисту персональних даних. Знаєте, в нас уже меми з'явилися, коли малюки тікають з пологового будинку, тому що поруч стоять «шкідники» у формі з ТЦК і таке інше.

Тому давайте не ганьбити нашу країну, а приймати в парламенті гідні рішення, які відповідають позиції очевидної більшості наших з Володимиром Олександровичем виборців. Це важливо. Я на такій позиції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, ви з процедури? Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». У мене з процедури два зауваження.

Перше. Зараз у залі сидить максимум двадцять людей. Ми не маємо права ставити будь-що на голосування згідно з Конституцією, рішенням Конституційного Суду. Всі законопроекти, про які я говорила, поправки до них, також ставилися на голосування в порожньому залі. Тобто ми зараз не маємо права голосувати. Це антиконституційна процедура.

І друге. Стосовно того, щоб надавати слово, коли ім'я депутата десь згадали. Я зараз посилаюся на частину третю статті 51: якщо народний депутат вважає, що промовець або головуючий на пленарному засіданні неправомірно тлумачить його слова, він теж має право на виступ до 1 хвилини. Ви говорите про четверту частину, я – про третю. Тому прошу надавати і далі слово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я попрошу працівників Апарату Верховної Ради України розіслати роз'яснення регламентного комітету всім народним депутатам для того, щоб вони ознайомилися з обґрунтованим рішенням комітету.

Шановні колеги, переходимо до прийняття...

Ви ще щось хочете сказати з процедури? Я дам відповідь з приводу першого.

Відповідно до рішення Конституційного Суду, на яке ви посилаєтесь, я вже неодноразово говорив, що там чітко передбачено не просто по будь-яких рішеннях, які приймає Верховна Рада, а конкретний перелік статей, по яких повинна бути забезпечена кількість, необхідна для прийняття відповідного рішення. Тому ні поправок, нічого іншого, про що ви говорите, в переліку тих статей немає. Друзі, ми вже визначилися...

Соколов, що у вас з процедури? Будь ласка.

СОКОЛОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я з процедури. Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, що у вас з процедури?

ТИМОШЕНКО Ю.В. По-перше, Конституцію тлумачити – це дуже добре, але крім літери закону є ще дух закону. Як можна в залі, в якому немає 226 депутатів, ставити будь-що на голосування, коли немає можливості взагалі по кількісному складу набрати 226 голосів? Це перше.

І друге. Я не думаю, що тлумачення регламентного комітету стали сильніші за закон. У частині третій статті 51 Регламенту Верховної Ради України чітко написано про те, що можна брати слово на репліку до 1 хвилини, якщо депутат не погоджується з промовцем або головуючим щодо слів, які сказав депутат. Тому роз'яснення комітету, чесно кажучи, нікуди не прикрутиш, треба закони читати. Я знаю, що в нас уже закони і Конституція поправа...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Це вже точно не з процедури, це щиро і від душі. Я ціную наш діалог, який нагадує мені гурток з конституційного права. Але все-таки прошу звернути увагу на дві речі.

Перше. Що стосується 226 голосів, духу права і всього іншого, то дух права, безперечно, повинен працювати, але дуже важливо, щоб працювала буква закону. Буква закону в рішенні Конституційного Суду виписана, як не можна однозначно. Я говорю про рішення Конституційного Суду як єдиного органу, який має право роз'яснювати і тлумачити Конституцію, єдиний орган в Україні.

Друге. Щодо роз'яснень регламентного комітету, як і будь-якого іншого, ви знаєте, що це унормовано в Законі України «Про комітети Верховної Ради України» про можливість надання роз'яснень. Саме тому регламентний комітет надав це роз'яснення народним депутатам щодо застосування тих чи інших положень закону. Я вам їх обов'язково надам.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» (реєстр. № 11377 від 24.06.2024)» ([№ 11377-П](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, дякую. Перелік питань на сьогодні завершений.

У мене ще є заява від двох депутатських фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Слово надається Пушкаренку Арсенію. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М. Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Дорогі українці! Днями в Португалії, у Лісабоні, відбулася вже четверта конференція з відновлення Житомирщини. Нашу делегацію очолював Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко, і поряд із зустрічами в парламенті, Міністерстві закордонних справ, у Торгово-промисловій палаті Португалії за організації нашого посольства і посольства Естонії в Португалії відбувся вже четвертий форум.

Чому Португалія? Тому що саме ця країна приєдналася до Естонії, яка вже відновила понад 10 об'єктів на Житомирщині. Ми сьогодні ведемо дискусію з Португальською Республікою щодо залучення інвестицій цієї держави в освітні заклади Житомирської області.

Чому освітні? Тому що діти – це наше майбутнє. Освіта – це найбільший капітал кожної людини. І коли ми сьогодні говоримо про комплексне відновлення України, ми розуміємо, що без сильної сучасної освіти майбутнє неможливе. Обов'язок держави в контексті тих змін, які почнуться в освітній галузі 2027 року щодо ліцеїв, гімназій і об'єднання сьогодні навчальних закладів – забезпечити безпечний, комфортний довіз діток і освітян до навчальних закладів. Це дорога, автобуси і достойна заробітна плата наших освітян. Коли ми говоримо про заклади освіти, ми розуміємо, що всередині нашої держави сьогодні немає можливостей проводити ту модернізацію, яка необхідна для шкіл і дошкільних закладів. Тому ми працюємо з міжнародними партнерами.

Ось в Овручі, у прикордонному місті, Естонія побудувала новий дитячий садок на 160 діток. Більш сучасного садочку немає в Україні. Чому? Тому що впроваджені європейські стандарти. Саме такі заклади нам сьогодні потрібні. Тому голови громад Житомирської області в Лісабоні презентували уряду і бізнесу Португалії об'єкти і проекти, які сьогодні необхідні на Житомирщині, для того щоб наші діти мали сучасні заклади з сучасною матеріально-технічною базою, щоб це відповідало європейським стандартам і нашим прагненням бути частиною європейської спільноти.

Тому ми очікуємо найближчим часом позитивних рішень від португальської сторони і спільно з Естонською Республікою продовжимо відновлення Житомирської області. Вважаю, що за такою логікою сьогодні треба рухатися в кожному регіоні, залучати країн-партнерів, які будуть робити конкретні кроки в кожному регіоні, і відновлювати сьогодні такі необхідні навчальні, медичні заклади, і розвивати нашу інфраструктуру.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Героям слава!

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Разом переможемо.

Слава Україні!